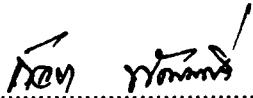
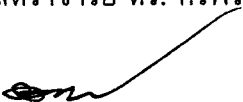

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพยาบาลเกี่ยวกับการควบคุมอาหารเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
ของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน โรงพยาบาลพล จังหวัดขอนแก่น
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวภาณุมาศ นาคพลเมือง

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัลยา พัฒนาศรี)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริพร จิรวัฒน์กุล)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วลัยพร นันทสุภวัฒน์)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพยาบาลเกี่ยวกับการควบคุมอาหาร เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยเบาหวานควบคุมอาหารได้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ สถานที่เก็บข้อมูล ได้แก่ โรงพยาบาลพล หมู่บ้านในเขตเทศบาลพล และนอกเขตเทศบาลพล ผู้ป่วยเบาหวานที่ร่วมศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน จำนวน 10 คน ที่ขึ้นทะเบียนรับการรักษาที่คลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพล ได้รับการรักษาด้วยวิธีการรับประทานยาเม็ดลดน้ำตาล การเลือกเป็นแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤศจิกายน 2537 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ตามคุณลักษณะทั่วไปของผู้ร่วมศึกษาวิจัย และใช้สถิติวิเคราะห์ McNemar test ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับ HbA_{1c} ก่อนและหลังทำการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปฏิบัติการพยาบาลที่ช่วยให้ผู้ที่ควบคุมอาหารไม่ได้ ($HbA_{1c} > 10\%$) สามารถปรับตัวและวิธีการปฏิบัติเรื่องการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และการรับประทานยา จนสามารถดำเนินการควบคุมอาหารได้ และสามารถควบคุมเบาหวานให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ($HbA_{1c} < 10\%$) ระบบการพยาบาลที่ผู้วิจัยนำมาใช้ คือ ระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ ร่วมกับให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการควบคุมอาหาร โดยมีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้ 1) ตั้งเป้าหมายร่วมกันในการควบคุมอาหาร 2) ให้ความรู้ตามสภาพจริง 3) กำหนดวิธีการควบคุมอาหารด้วยตนเอง 4) เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ป่วย 5) ให้ความมั่นใจและให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง 6) สร้างสัมพันธภาพเชิงบำบัด 7) ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยและครอบครัว 8) สนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการควบคุมอาหาร และ 9) ส่งเสริมแรงจูงใจ

2. ระบบบริการผู้ป่วยเบาหวาน จะต้องปรับวิธีการให้บริการ เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมอาหารได้อย่างแท้จริง ดังนี้ 1) บุคลากร ต้องประกอบด้วยเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมีพยาบาลเป็นผู้รับผิดชอบผู้ป่วยและประสานการดูแล 2) เจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพควรมีบทบาทในการสนับสนุน เป็นที่ปรึกษา และเฝ้าอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วย 3) ให้บริการโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง 4) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติเป็นระยะๆ โดยประเมินการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย และภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น

3. ประสิทธิภาพของการควบคุมอาหาร ระดับฮีโมโกลบินเอวันซี (HbA_{1c}) ก่อนการควบคุมอาหาร มีค่าเฉลี่ย 9.51 โมล% หลังการควบคุมอาหาร 3 เดือน มีค่าเฉลี่ย 6.02 โมล% ก่อนและหลังการควบคุมอาหาร มีค่าระดับฮีโมโกลบินเอวันซีลดลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)